

3rd International
Strategy Conference on Occupational Health and Safety

Networking as a driving force for a
culture of prevention

6 - 8 February 2013
DGLV Congress Dresden, Germany

**הכינוס האסטרטגי הבינלאומי השלישי בתחום
בטיחות וגיהות בעבודה: רישות ושיתוף פעולה
ככוח מניע ליצירת תרבות המניעה.
פברואר 6-8, 2012 דרזדן, גרמניה**

הוגש בתאריך: 26 לפברואר 2013

נציגי המוסד לבטיחות ולגיהות שהשתתפו בכינוס:

דניאל חדד - מנכ"ל
ליבי קוסקס - מנהלת דסק חו"ל
יקי אלעד – מרכז מידע ואינטרנט, מנהל יחידת האינטרנט
אסף כהן - מדריך מחוז צפון
מוטי קנסק - מדריך מחוז מרכז

נושא מרכזי של הכנס:

רישות קשרים ככוח מניע לתרבות של בטיחות ובריאות בעבודה.

מטרת הכינוס:

מטרת הכנס הבינלאומי השלישי היתה עידוד שיתוף פעולה ואימוץ רשת הקשרים של בעלי עניין ממדינות שונות ומתחומי מדיניות שונים, ושל קובעי מדיניות לאומיים ובינלאומיים בתחום זה, על מנת לקדם את הפיתוח של תרבות הבטיחות ולקידום פיתוח תרבות המניעה, תוך כדי התמקדות בנושאים ספציפיים אשר תאפשר למשתתפים ליצור קשרים מקצועיים עם מגוון גורמים הפועלים בתחום.

הכנס נועד גם ליצירת מערכות יחסים אישיים ומקצועיים עם גורמים שבמהלך עבודת היום-יום לא נוטים לעבוד יחד באופן ישיר אך עוסקים בתחומים דומים ומתמודדים עם בעיות זהות.

בכנס דנו בשלושה נושאי דיון מועדפים, (שנקבעו בכנסים הקודמים):

- תאונות Zero Vision.
- בריאות בעבודה ורווחה בעבודה.
- רבגוניות.

רב בעלי העניין שהוזמנו לכינוס מעורבים בתחומי המדיניות הבאים:

- סקטור העבודה / המגזר העסקי.
- בריאות הציבור.
- מידע וחינוך (הכשרה).

הכנס השלישי מהווה צעד הכנה חשוב בדרך לקונגרס העולמי העשרים על בטיחות ובריאות בעבודה – פורום גלובלי לבטיחות, שאמור להתקיים ב-24-27 לאוגוסט 2014, בפרנקפורט, גרמניה.

המארגנים

הכנס אורגן על ידי

ה- DGUV - הביטוח הלאומי הגרמני לתאונות

בשיתוף עם:

World Health Organization

ארגון הבריאות העולמי (WHO)

ארגון העבודה הבינלאומי (ILO)

איגוד הביטוח הלאומי הסוציאלי הבינלאומי (ISSA)

סוכנות האיחוד האירופי לבטיחות ובריאות בעבודה

(OSHA-EU)

האיגוד הבינלאומי לפיקוח על העבודה (IALI)

המועצה הבינלאומית לבריאות תעסוקתית (ICOSH)

איגוד הבינלאומי לגיהות תעסוקתית (IOHSA)

תמצית מההרצאות המרכזיות שנערכו בכינוס

Gye-Wan Bae מסוכנות הקוריאנית לבטיחות ובריאות בעבודה ([KOSHA](#)) הציג [סרטון אנימציה](#) אשר משמש ככלי הסברה יעיל מאד לעובדים זרים בענף הבניה

Dame Carol Black בכירה במשרד הבריאות הבריטית דיברה על בטיחות ובריאות בעבודה בראיה עתידית ובחשיבה לטווח רחוק, תוך כדי הצגת תפיסה בה בריאות ואיכות חיים הם חלק אינטגרלי בשמירה על בטיחות בעבודה. התייחסה לדוח שפורסם ב 2008 ודיברה על חשיבות מעגל החיים השלם בחינוך לבטיחות ובריאות בעבודה – Childhood – Working life – Retirement

Claus Dethleff יועץ מדיה ורשתות ל – **DGUV** הציג יתרונות רשתות חברתיות באינטרנט לרישות. הציג קבוצה שהקים מטעם **DGUV** ברשת ה LinkedIn לקראת הכנס העולמי, העוסקת בתחום בטיחות ובריאות בעבודה וקרא למדינות השונות להצטרף

--

Hans-joachim Wolf הנציג הבכיר (סגן מנהל) של DGUV פתח את היום השני בהרצאה בה הציג תפיסה גובלית והוליסטית של בטיחות ובריאות בעבודה

Hans-Horst Konkolewsky מזכיר איגוד הביטוח הלאומי הסוציאלי הבינלאומי ([ISSA](#)) הציג פרזנטציה בנושא תרבות מניעה – prevention culture במסגרתה חשף 3 מדריכים בתחום שיצאו בהוצאה לאור של issa מתוך 8 מדריכים מתוכננים. כמו-כן הציג את פרויקט מרכז המצוינות החדש של issa (centre of excellence) וזכה לתשואות רבות.

פאנל:

Peter Buijs מחברת TNO הולנד, דיבר על הדרך בה ניתן לחבר את הבריאות לעבודה **Ivan Dimov Ivanov** מארגון הבריאות העולמי (WHO) דיבר על התפקיד החשוב שיש לרפורמה בשמירה על רפואה עיקרית בהתייחס לבריאות עובדים. **Stavroula Leka**, מאוניברסיטת נוטינגהם באנגליה דיברה על הבטים פסיכוסוציאליים ומנטלים והקשר שלהם לבטיחות ובריאות בעבודה

Ho Siong Hin, מנכ"ל [משרד העבודה הסינגפורי](#) הרצה בנושא: חשיבות המנהיגות להשגת יעד אפס תאונות (vision zero). המנכ"ל הציג את תפיסת השלטון הסינגפורי בנושא וסקר את האסטרטגיה והנסיון של הממשל בו הוא חבר בנושא. הממשל הסינגפורי מחויב מחויבות חזקה וציין בשפה האנגלית we have strong commitment to wsh by government. בנוסף הציג את תוכנית תרבות הבטיחות culturesafe program שיזם הממשל הסינגפורי.

סיכום מפגשי NetWorking שנערכו עם נציגים

במהלך 2 ימי הכינוס, מלבד ההרצאות והסדנאות, התקיימו גם פגישות עם מספר בעלי תפקידים ויזמים בתחום הבטיחות והבריאות בעבודה. להלן תיעוד הפגישות העיקריות וסיכומן

נושא הפגישה	פרטי הנציג	פגישה
1. תשלח קישור למצגות הכנס 2. תסייע בנוגע לביקור במפעלים	Dr. Ulrike Bollmann נציגת DGUV	פגישה מס 1
שיחת היכרות סוכם להמשך קשר ושיתוף פעולה	Ho Siong Hin משרד העבודה הסינגפורי	פגישה מס 2
שיחת היכרות - להודות לו על השיחה. הציע להגיע לכינוס של CIS סוכם להמשך קשר ושיתוף פעולה	Seiji Machida - נציג ILO	פגישה מס 3
ליצור קשר בנושא פרויקט ילדים ומשפחה ישלח חומרים + ערכת משחקי ילדים ביקש להיפגש במהלך יוני	Prof. Karl-Heinz Noetel יועץ בכיר DGUV	פגישה מס 4
דני הוזמן להשתתף בכנס מניעה. הציעה להרצות בנושא "מעגל החיים" סוכם להמשך קשר ושיתוף פעולה	Hans Konkolewski מזכיר כללי ומנהל Issa	פגישה מס 5
1. תהיה פניה בקשר להשתתפות המוסד לבטיחות באחת השלוחות של ISSA 2. ישלח את הקווים המנחים של ISSA	Bernd Treichel נציג ISSA	פגישה מס 6
תישלח בקשה לקבל מצגת שהציגה בכנס – לתרגום	גב' Carol Black משרד הבריאות הבריטי	פגישה מס 7
שמחה לשיתוף הפעולה עם המוסד לבטיחות. ישלח מייל לקבל תמיכה. יש כוונה בעוד שנה לצרף את המוסד "למפעל החיים" במסגרת מדיניות אירופה. סוכם להמשך קשר ושיתוף פעולה	Christa Sedlatschek מנהלת EU-OSHA	פגישה מס 8
אישר להשתמש בחומרי האינטרנט של EU-OSHA ובחומרים נוספים – ישלח אליו מייל. סוכם להמשך קשר ושיתוף פעולה	Tim Tregenza מנהל קשרי חוץ EU-OSHA	פגישה מס 9
להצטרף ולקבל LinkedIn	Claus Dethleff יועץ רשתות חברתיות DGUV	פגישה מס 10

ENETOSH – רשת הדרכה אינטרנטית. סוכם שנעבור על החומר באתר. החומר יועבר להתייחסות אגף הדרכה	Daviron Kacian נציג ENETOSH	פגישה 11 מס
שיחת היכרות. התעניין לגבי כנס בטיחות הבינלאומי שייערך בארץ	Ramazan Salman נציג תורכי	פגישה 12 מס
שיחת היכרות התעניין לגבי כנס בטיחות הבינלאומי שייערך בארץ	Mr. Nizami Ahmadov נציג אזרביג'אן	פגישה 13 מס
תהיה פניה אליו בקשר למדיניות "אפס תאונות" של KOSHA בתחום סוכם להמשך קשר ושיתוף פעולה	– Lee, Kyung Won נציג ISSA-KOSHA	פגישה 14 מס
תהיה פניה אליו לקבלת חומר בשפה תאית הקיים אצלם	Sebastian נציג Kosha	פגישה 15 מס
תהיה פניה אליו לקבל את המצגת, במידה וישלח החומר, יועבר לליבנת כהן. הנציג אמור להגיע לארץ בסוף פברואר למשרד הבריאות ולאונ' תל אביב, להזמינו למוסד.	Stavrola Leka אוניברסיטת נוטינגהם, אנגליה	פגישה 16 מס
שיחת היכרות ידאג שיעבירו לנו חומר על הלסינקי סוכם להמשך קשר ושיתוף פעולה	Dr. Walter Eichendore נציג DGUV, סגן מנהל	פגישה 17 מס

סיכום קבוצת דיון – Health and Well Being

הרצאה של נציג משרד העבודה בפינלנד – מדיניות הממשל בפינלנד היא שעבודה ומקום עבודה צרכים להיות משהוא נוח ומהנה לעובד, רמת תאונות העבודה נמצאת בעשור האחרון במצב יציב לאחר שבשנים לפני כך הייתה ירידה בספר התאונות במקומות העבודה דבר שגורם לממשלה להפסיק את המיקוד בבטיחות במקומות עבודה ולעבור לבטיחות בכל שטחי החיים.

מטרת הממשל היא הפיכת מקומות העבודה לנוחים ומתחשבים יותר וזאת על מנת שיתאפשר לעובדים לדחות את גיל היציאה ממעגל העבודה כי לממשל יש בעיה של חוסר בכוח אדם פעיל תעסוקתית והמשמעויות הכלכליות של כך.

האסטרטגיה הממשלתית להפחתת תאונות העבודה (שמשפיעה על יציאה ממעגל העבודה) היא ע"י שיפורים טכנולוגיים, שיטות ניהול משופרות (לנושא הבטיחות), מדיניות הבטיחות, ואיכות החיים בעבודה. היישום של אסטרטגיה זאת נעשה בשיתוף פעולה של הממשלה מעסיקים ונציגות העובדים שדנים יחדיו בשיטות לשיפור סביבת העבודה תוך התייחסות לשונות החברתית של העובדים כלל נושא של גיל העובד.

הממשל הפיני הציב בפני עצמו את המטרות הבאות :

- ירידה של 10% במספר מקרי המוות מתאונות.
- ירידה של 25% במספר תאונות העבודה
- שימור 20% מכוח העבודה (לאור ירידה של 20% בכוח העבודה) ע"י הערכת שנות העבודה בשלוש שנים.

הרצאה 2 - Johannes Siegrist – אונב' דיסלדורף גרמניה
במחקר חדשני שנערך באירופה ב-2011 נמצא כי חלה ירידה במצב הבריאות של עובדים במקומות עבודה קשים גם ביחס לאנשים שנפלטו ממעגל העבודה (דבר שבעבר חשבו שהוא הפוך).

בריאותם הנפשית של עובדים מושפע משני גורמים בעלי ערך שווה – לחץ העבודה (שברובו נתנם ע"י שעות עבודה מרובות), וחוסר בטחון תעסוקתי של עובדים במקומם הנוכחי (משפיע בעיקר בתעשיות מסורתיות ועל עובדים במדרג בינוני ונמוך).

גורם נוסף שמשפיע על תחושות העובדים במקומות עבודה הוא היחס בין התפוקה והמאמץ שהעובר משקיע במקום העבודה ורמת ההזדהות שלו עם הארגון לבין התמורה שהוא מקבל חזרה

מחקר שבדק את בריאות העובדים בסביבות עבודה קשות (גם פיזית וגם מנטלית) מצא כי הם גורמים ליציאה של עובדים ממעגל העבודה בריאותית ומנטלית, התרחקות ממקומות עבודה קשים מביא לשיפור במצב הבריאות של

העובדים. במחקר בקרב מנהלים בארגונים שונים דווחו רק 20% מהמנהלים כי הם מודעים לכל הסיכונים המלווים את החברות שבהם הם עובדים.

סיכום פרויקט תפיסת למידה לכל החיים – Karl=Heinz Noetel

תפיסת ה"למידה לכל החיים" פותחה כגישה

לשיפור הבריאות והבטיחות בחברות קטנות ובינוניות (SME) במיוחד, על ידי השפעה על המודעות לבטיחות במשפחות. הרעיון בא לקדם התנהגות בטוחה במקום העבודה על ידי הפיכת נושא הבריאות והבטיחות לגורם בסיסי לכל אורך ההתפתחות האישית והחינוך של האדם – החל מגיל גן הילדים דרך תקופת בית הספר ועד להכשרה המקצועית – וכך לשפר את הבריאות והבטיחות התעסוקתיים, במיוחד בעסקים קטנים ובינוניים.

הפרויקט "למידה לכל החיים" – "קידום הבטיחות והבריאות בחברות קטנות ובינוניות" מומן על ידי הנציבות האירופית כדי לשכלל את הרעיון של תהליך הלמידה לאורך כל החיים וליישם את הרעיון של תהליך למידה מתמשך בתקופת החיים הראשונה. היישום הראשון נועד להתקיים בגנונים וגני ילדים אחדים באירופה ולהתמקד בצידוד מגן אישי. המטרה הייתה לגלות כיצד אמצעים מכווני גיל לשיפור מודעות הילדים לסיכונים, כלומר, ללמד את ילדי הגן או הגנון להבין מצבי סיכון בסביבה שלהם, יכולים ליצור את הבסיס לפיתוח מודעות מתמשכת לבטיחות אצל הילדים.

המטלות הבסיסיות בפרויקט היו להעריך את תפיסת הסיכונים כפי שהיא נחווית אצל ילדים לפני גיל בית הספר, להבין את דעותיהם לגבי בטיחות ואמצעים שהם מכירים כיעילים למניעת סיכונים, במיוחד בקשר לשימוש בצידוד מגן אישי. זה היה כרוך בחקירת השימוש היעיל במשחקים לצורך פיתוח הבנת הילדים וניתוח למידת הילדים. שאלה בעלת עניין מיוחד הייתה לגלות האם נושא הבטיחות יועבר מהילדים אל המשפחות וכיצד זה יעבוד. המידע נאסף באופן של ראיונות לילדים לפני ואחרי שלב ההתערבות, כמו גם שאלון כתוב בקרב מחנכים המעורבים ביישום הפרויקט.

לשלב הפרויקט במוסדות החינוך קדם מחקר ספרות. כך נבחנו תיעוד ופרויקטים בני השוואה בכל רחבי אירופה, נותח המידע הזמין והוערכו התוצאות שניתן היה ליישם בפרויקט ה"למידה לכל החיים". יש הרבה מאוד פעולות בטיחות לילדים ונוער. לא נמצאו פרויקטים בני השוואה עם אותה סדרת

יעדים – שיפור הבריאות והבטיחות התעסוקתיים על ידי השפעה על המשפחות בגישה הוליסטית ושימוש בצידוד מגן אישי, למשל. אולם, חלק מהממצאים וההתנסויות בפרויקטים אחרים תרמו לפיתוח וליישום הגישה של פרויקט ה"למידה לכל החיים".

השלב הבא היה לשכלל עוד את רעיון ה"למידה לכל החיים". המטלה הייתה למצוא כלי להעברת מסר הבטיחות של "למידה לכל החיים" באופן כזה שיתאים גם לפעולות בשלבים נוספים של החיים. כך נוצרה המשפחה המצוירת "משפחה בטוחה" ("Safe Family"). הן שימשו בסיס לכל חומרי הלמידה והמשחקים עבור התערבות ברמת הגנונים וגני הילדים. החלקים השונים של החומר תוכננו בהתאמה לרעיון הכללי ונאספו בתיקייה. נוסף לכך, הוכנו סוגים שונים של חומרי מידע ושאלונים למחקר.

הפרויקט בוצע ב- 10 גני ילדים ב- 7 מדינות באירופה. סקרים מקדימים נערכו בקרב הילדים לפני שהשתמשו במשחקים ועזרי הלמידה בקבוצות וסקר מעקב סיכם את ההתערבות במוסדות אלה. ניתן היה להשתמש בנתונים מסך של 154 ילדים להערכת התוצאות.

התשובות שניתנו על ידי הילדים בסקר המעקב בהשוואה לסקר המקדים מראים למשל שיכולת הילדים למנות מצבי סיכון גדלו ב- 20%. באשר לתפיסת הילדים לגבי מניעה ואמצעי בטיחות שהם מכירים, שאלות הראיון התייחסו בעיקר לצידוד מגן אישי. התוצאות הראו גם שיפור ברור של הידע של הילדים לאחר תקופת למידה ומשחק. ניתן התוצאות האישיות הסיק שמשחקים ועזרי למידה מצופים לשפר את תפיסת הסיכונים ואת המודעות לסיכון אצל הילדים, את הבנתם לגבי מניעה ואת הידע שלהם אודות אמצעי בטיחות. שימוש פעיל במשחקים וחומרי למידה בנושא יצוד מגן אישי יכולים כך לשפר את התוצאות בקרב הילדים באופן משמעותי.

כאשר העריכו את מידת הקבלה של לבישת צידוד מגן אישי, יש לפרש את התוצאות בזהירות רבה יותר. למרות שסקר המעקב הראה ידע משופר אצל הילדים כאשר הם נשאלו על הצורך בצידוד מגן אישי, השימוש עצמו לא השתפר באופן משמעותי. אולם, חשוב לציין, שלוקח הרבה זמן לשנות התנהגות של אדם. לכן לא הייתה ציפייה לשיפור אמיתי במהלך תקופת הפרויקט.

ככלל, ניתן להסיק שהשימוש במשחקים וחומרים של "משפחה בטוחה" אכן תרם להעלאת נושא הבטיחות אצל המשפחות. תוצאות הפרויקט מרמזות שגישות המשפחות לבטיחות וצידוד מגן אישי משתנה כאשר הילדים מדברים עם הוריהם על עניינים כאלה. במקרים מסוימים ניתן לראות שפרויקט ה"למידה לכל החיים" הניע הורים, אחים ואחיות לחשוב על ענייני בטיחות, לחשוב על התנהגותם עד כה ולהתחיל לשנות אותה.

הפרויקט יכול להיחשב כיישום מוצלח של תפיסת ה"למידה לכל החיים" ו"משפחה בטוחה" וההתנסות שחוו תהיה בסיס איתן לצעד הבא בהמשך ה"למידה לכל החיים".

מפגש עם מנהלת EU-OSHA וסגנה

מפגש עם מנהל ISSA

מפגש עם פרופסור

חברי משלחת נפגשים עם Machida מ- ILO

השתתפות בסדנא פעילה

בטיחות ברשת האינטרנט – מפגש עם נציגי רשת מקוננת ללימוד בטיחות

דניאל חדד, מנכ"ל המוסד לבטיחות ולגיהות במפגש עם מנכ"ל משרד העבודה הסינגפורי

המדריך אסף כהן במפגש בסדנא פעילה

השתתפות באחת מהסדנאות הפעילות בכינוס

השתתפות באחת מהסדנאות הפעילות בכינוס

חברי משלחת המוסד לבטיחות ולגיהות לכינוס: ליבי קוסקס, דניאל חדד, מנכ"ל המוסד לבטיחות, מוטי קנסקי, מדריך מחוז מרכז, אסף כהן, מדריך מחוז צפון, יקי אלעד, מנהל יחידת האינטרנט

בנין האקדמיה של DGUV בו התנהל הכינוס